

**ATESTUOTŲ ARCHITEKTŲ (STATYBOS TECHNINĖS VEIKLOS PAGRINDINIŲ SRIČIŲ IR TERITORIJŲ PLANAVIMO VADOVŲ)
KVALIFIKACIJOS TOBULINIMO MOKYMO PROGRAMOS PRIEDAS NR. 5**

Mokymų temos: Kvalifikacijos tobulinimo kursų metu skaitomos šios paskaitos, vedami seminarai:

Eil. Nr.	Kvalifikacijos tobulinimo temos pavadinimas	Turinys	Kvalifikacijos tobulinimo būdas (forma)	Kursų trukmė (ak. val.)	Lektorius ir jo kvalifikacija*
1.	TEMOS, AKTUALIOS TIK TERITORIJŲ PLANAVIMO VADOVAMS				
1.1.	„Teritorijų planavimo dokumentų rengimo, keitimo ir / ar koregavimo poreikis, reguliavimo naujovės“	Paskaitoje pristatomi ir nagrinėjami teritorijų planavimo įstatymo bei kitų teisės aktų pakeitimai, įvykę 2021 - 2022 m., kurie turėjo reikšmingos įtakos teritorijų planavimo procesui. Tema skirta aptarti atvejus, kuriais šiuo metu yra būtina rengti naujus teritorijų planavimo dokumentus, taip pat apžvelgti naujai sureguliuotas šių dokumentų keitimo bei koregavimo procedūras.	Paskaita	2-4 val.	Advokatė Kristina Matvejenkaitė
2.	TEMOS, AKTUALIOS TIK STATYBOS TECHNINIŲ SRIČIŲ VADOVAMS				
2.1.	„Egzistencinis minimumas: Mažo gabarito buto istorija XX amžiuje“	1929 m. Frankfurte prie Maino surengtame CIAM kongrese, pavadintame „Būstas minimaliam gyvenimui“ [<i>Die Wohnung für das Existenzminimum</i>] Europos architektai modernistai apibendrino to meto aktualiją – minimalių, standartizuotų, nebrangių butų statybą. Tokio buto koncepciją suformulavo architektas Walteris Gropius: „Keliame klausimą apie erdvės, oro, šviesos ir šilumos minimumą, būtiną žmogui, kuriam dėl jo biologinių poreikių pakanka gerų vėdinimo ir apšvietimo sąlygų bei nedidelio gyvenamojo ploto, ypač jei jis yra techniškai teisingai suprojektuotas“. Tikėta, kad mažų butų standartizavimas ir masinė statyba sumažins jų kainą ir taip leis žemesnes pajamas turintiems visuomenės sluoksniams pasiekti aukštesnius gyvenimo, higienos ir buities standartus. Paskaitoje apžvelgiama kaip mažo gabarito buto idėja vystėsi XX amžiuje ir kokius	Paskaita	2-4 ak. val.	Architektūros istorikė, VU prof., dr. Marija Drėmaitė

		būsto standartus suformavo.			
2.2.	„Poreikis suprasti patalpų aplinką ir jos naudotojus“ („The need for understanding the indoor environment and its occupants“)	Paskaitoje aptariama, kad vertinant patalpų aplinką ir jos poveikį žmogui, reikia atsižvelgti ne tik į įprastus, kiekybinius patalpų mikroklimato aspektus, tokius kaip oro kokybė, apšvietimas, akustika ir šiluma, bet ir į kokybinius, pavyzdžiui, į įvairių individų skirtingus poreikius ir prioritetus bei kitus stresorius ir faktorius, tokius kaip psichologinius, psichosocialinius, socialinius ar gamtinės aplinkos poreikius. Ilgamečiai mokslininkės tyrimai parodė, kad vidaus aplinką reikia vertinti holistiškai, kreipti dėmesį ne tik į neigiamus, bet ir pozityvius faktorius. Ši patalpų aplinkos vertinimo modelį ir pristatys prof. Bluysen (paskaita anglų k.).	Paskaita	2 ak. val.	Delfto technologijos universiteto prof. dr. Philomena Bluysen
2.3.	„Maža erdvė – didelis projektas“	„ŠA Atelier“ veikla didžiąja dalimi nukreipta į praktinį architektūros įgyvendinimą, tačiau projektavimą dažnai lydi ieškojimai gilinantį į architektūros kaip kultūrinės šakos kryptį. Suprantant, kad architektūra savo globon labai lengvai priima utilitarias ir progresyvias disciplinas, Atelier duetą traukia meninė profesijos pusė, kuri leistų išlaikyti pusiausvyrą ir sukurti pilnavertę humanišką aplinką. Šarkauskų kūrybinis dėmesys orientuotas į erdviškumą, teorines idėjas, praktišką amatą ir dėmesį detalėms. Kuriant skirtingų paskirčių architektūrinius projektus vis dažniau susiduriama su mažėjančio mastelio erdvėmis. Šie projektai reikalauja koncentruoto dėmesio funkcijai ir estetikai iki mažiausių detalių. Skirtingai nei didelių gabaritų erdvėse, klaidos ir smulkmenos matosi kur kas ryškiau. Nors erdvė mažėja, bet funkciniai reikalavimai išlieka dideli, tuomet svarbu tampa žmogui suteikti aplinką, kurioje jis ne tik patenkintų buitinius poreikius, bet ir jaustųsi laisvai.	Paskaita	2-4 ak. val.	Architektai Gabrielė Šarkauskienė ir Antanas Šarkauskas („ŠA Atelier“)
3.	TEMOS, AKTUALIOS VISIEMS ATESTUOTIEMS ARCHITEKTAMS				
3.1.	„Architektūra kaip dalinimosi platforma“ („Architecture as a Platform for Sharing“)	Kooperatyvinio būsto projektai gali būti sėkmingai naudojami eksperimentuojant kolektyvinio būsto statyboje. Tai leidžia įveikti kai kuriuos įprasto valstybinio ir privataus būsto plėtros suvaržymus. Kooperatyvo modelio ypatumai suteikia galimybę kvestionuoti iš anksto nustatytas vertybes ir praktiką. Architektūra turi reaguoti. Norint permąstyti aplinkos ir bendruomenės sugyvenimo santykį, būtina iš naujo apibrėžti perėjimą tarp viešojo ir	Paskaita	2 ak. val.	Architektas, miesto sociologas Carles Baiges Camprubí / LACOL Aruitectura Cooperativa

		privataus, "išplauant" namų erdvės ribas. Taip pat svarbu permąstyti naujas kolektyvines programas, pritaikytas kiekvienos bendruomenės sambūvio modeliui. Erdviniu požiūriu, judėjimo koridoriai kartu su kooperatyvo bendruomeninėmis erdvėmis atlieka pagrindinį vaidmenį tokiaame pastate. Tai iš tikrųjų gali stiprinti sambūvį ir socializaciją tarp kooperatyvo narių, taip pat su visa kaimynija (paskaita anglų k.).			
3.2.	„Rajonų gyventojų poreikių kartografavimas: ką svarbu vystyti ir išsaugoti?“	Palankus socialinis klimatas, psichologinis komfortas, galimybė kasdien palaikyti sveikatą ir socializuotis ir prisidėti prie savo rajono kultūrinio gyvenimo – svarbūs gyvenimo kokybės aspektai, kuriems palaikyti reikalingos kokybiškos erdvės. Pasitelkiami keletą metų daugiabučių rajonuose vykdyto praktinio tyrimo rezultatus ir atvejus, pranešime apžvelgiama, ką rajonų gyventojai vertina savo rajonuose ir kokias mato rajono erdvių vystymo kryptis.	Paskaita	2-4 val.	Miestų tyrėja, filosofijos mokslų dr. Jekaterina Lavrinec
3.3.	„Kas kuria gyvybę mieste? Gyvybingos urbanistinės struktūros parametrai“	Kaip subalansuoti miesto tankumą su kokybiškomis žaliosiomis erdvėmis? Kur galima tankinti ir kiek, kokie kriterijai turi būti atliepti kuriant gyvybingą miestą? Miesto tankinimas negali būti savaiminis tikslas. Visi senieji miestai buvo sukurti pagal tai, kaip žmonės judėjo kojomis, kiek toli galėjo žiūrėti akimis ir kaip naudojosi aplinka. Pirmiausia reikėtų kurti gyvenimą mieste, tada kokybišką gyvenamąją aplinką, viešųjų erdvių tinklą ir tik tada formuoti urbanistinę struktūrą su atitinkamu tankumu pagal žmogiško mastelio kūrimo principus. Dažniausiai pradedama nuo pastatų projektavimo, kuomet aplinkos erdvės likutis atiduodamas viešosioms erdvėms arba automobilių parkavimo aikštelėms, kokybiškame miesto planavimo procese turėtų būti atvirkščiai.	Paskaita	2-4 val.	Architektas-urbanistas Donatas Baltrušaitis

*Išsami informacija apie lektorių kvalifikaciją, jų darbo vietas ir kt. – pridedamuose lektorių gyvenimo aprašymuose.

Programą tvirtinu:

Architektūros kokybės vystymo asociacijos
pirmininkė

Aida Štelbienė

Programos priedas Nr. 5 suderintas:

Dėl programos priedo Nr. 5 Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų kvalifikacijos tobulinimo dalies – Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos 2023-01-31 raštu Nr. D8(E)-558, Dėl programos priedo Nr. 5 Teritorijų planavimo vadovų kvalifikacijos tobulinimo dalies – Lietuvos architektų rūmų 2023-01-24 raštu Nr. S23/01/18.